

นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง*

THE POLITICAL ECOLOGY FOR PROMOTION OF TOURISM IN TRANG PROVINCE

ปองศักดิ์ ขอบทำกิจ¹, สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร² และ สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา³

pongsak Chobthamkit¹, Supreecha Chamnanphuttiphon² and Sitthipong Sitthiphataraprabha³

¹⁻³มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

¹⁻³Mahamakut Buddhist University, Sri Dharma Sokraj Campus, Thailand

Corresponding Author's Email: p.chobthamkit2503@gmail.com

วันที่รับบทความ : 27 กุมภาพันธ์ 2569; วันแก้ไขบทความ 4 มีนาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 6 มีนาคม 2569

Received 27 February 2026; Revised 4 March 2569; Accepted 6 March 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในจังหวัดตรัง 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง 3) เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับนิเวศวิทยาการเมือง เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยรวบรวมข้อมูล ทางเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์แบบเจาะจง และจัดเสวนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในจังหวัดตรังพบว่า พรรคการเมืองส่วนมากไม่ได้ให้ความสำคัญในการจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่เน้นไปที่ประชาชนกลุ่มรากหญ้าซึ่งเป็นส่วนมากของสังคม เพื่อ

Citation:

* ปองศักดิ์ ขอบทำกิจ, สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร และ สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา. (2569). นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(2), 606-621.

pongsak Chobthamkit, Supreecha Chamnanphuttiphon and Sitthipong Sitthiphataraprabha. (2026).

The Political Ecology For Promotion Of Tourism In Trang Province.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(2), 606-621.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

คะแนนเสียง สร้างบุญคุณ สร้างความเชื่อมั่นในตัวนักการเมืองและพรรคการเมืองนั้น ๆ ไม่มีนโยบายที่ชัดเจน ส่งผลให้นักการเมืองแต่ละพื้นที่ไม่มีความคิดริเริ่ม หรือเพิ่มวิสัยทัศน์ในการดำเนินงาน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง พบว่า นโยบายพรรคการเมืองเป็นปัจจัยหลัก โดยนักการเมืองขาดองค์ความรู้ คุณธรรม และวิสัยทัศน์ ด้านการท่องเที่ยว มุ่งแข่งขันทางการเมืองมากกว่าการพัฒนา ส่งผลให้การบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพ แหล่งท่องเที่ยวขาดการดูแลและพัฒนา ขณะเดียวกัน ระบบอุปถัมภ์ อิทธิพล การคอร์รัปชัน และความไม่โปร่งใส ทำให้ข้าราชการขาดอิสระและประชาชนขาดการมีส่วนร่วม ยอมรับระบบเดิมและไม่ใช้สิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3. องค์ความรู้เกี่ยวกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรังถูกสรุปเป็น PEBDB Model ซึ่งอธิบายความเชื่อมโยงระหว่างการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม โดยนโยบายเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงตามอุดมการณ์ทางการเมือง การแทรกแซงของมนุษย์ทำให้ระบบนิเวศกลายเป็นนิเวศวิทยาการเมือง ทรัพยากรธรรมชาติมีความเปราะบาง และจำกัด การเปลี่ยนแปลงเกิดจากความขัดแย้งของแนวคิด และกิจกรรมของมนุษย์นำไปสู่ความเสื่อมโทรมของที่ดินและสังคม โมเดลนี้จึงเป็นกรอบอธิบายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในบริบทจังหวัดตรังอย่างบูรณาการ

คำสำคัญ: นิเวศวิทยาการเมือง, ส่งเสริม, การท่องเที่ยว

Abstract

This research has the following objectives: 1. to analyze the problems related to political ecology in promoting tourism in Trang Province 2. to analyze the factors affecting political ecology in promoting tourism in Trang Province 3. to generate knowledge on political ecology for the promotion of tourism in Trang Province. This study is a qualitative research. Data were collected through documentary research and in-depth interviews. Key informants were selected using purposive sampling, and focus group discussions were conducted with experts and qualified specialists, totaling 35 participants. The research

instruments consisted of interview guides, and the data were analyzed using descriptive analysis.

Research findings revealed that: 1. Regarding the problems related to political ecology in promoting tourism in Trang Province, it was found that most political parties do not place importance on formulating clear tourism promotion policies. Instead, they tend to focus on grassroots populations, who constitute the majority of society, in order to gain votes, build patronage, and create trust in politicians and political parties. The absence of clear tourism policies results in a lack of initiative and limited visionary capacity among local politicians in carrying out tourism development efforts.

2. Factors affecting political ecology in promoting tourism in Trang Province the findings indicate that political party policies are the primary factor. Politicians lack sufficient knowledge, ethical commitment, and vision regarding tourism, and tend to prioritize political competition over development. As a result, governance is ineffective and tourist attractions lack proper maintenance and development. At the same time, patronage systems, political influence, corruption, and a lack of transparency limit the autonomy of civil servants and reduce public participation. Citizens tend to accept the existing system and do not fully exercise their rights and freedoms, which ultimately hinders the sustainable development of tourism.

3. Knowledge on political ecology for promoting tourism in Trang Province The knowledge derived from this study is synthesized into the PEBDB Model, which explains the interconnections among politics, the economy, the environment, and society. Economic policies change in accordance with political ideologies, while human intervention transforms natural ecosystems into political ecology. Natural resources are limited and vulnerable, social change emerges through conflicts of ideas, and human activities contribute to land and social degradation. This model therefore provides an integrated framework for

understanding and promoting sustainable tourism development in the context of Trang Province.

Keywords: Political Ecology, Promotion, Tourism

บทนำ

นิเวศวิทยาการเมือง (Political Ecology) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิเวศวิทยากับโครงสร้าง ซึ่งการจัดการระบบนิเวศวิทยามีจุดเริ่มต้นมาจากการเคลื่อนไหวทางสังคมในด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1960 - 1970 จากนั้นได้พัฒนาแนวคิดข้ามศาสตร์ไปยังสาขาอื่นๆ มากขึ้นที่เกี่ยวข้องกับนักนิเวศวิทยาการเมือง ได้แก่ แนวคิดว่าด้วยเศรษฐศาสตร์ สังคมนิยม สตรีนิยม ประชาชนตะวันออกและนโยบายสาธารณะ หากแต่แนวคิดเหล่านี้ เป็นแนวคิดที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ในเชิงนิเวศวิทยาการเมืองได้และยังมีแนวคิดที่เกี่ยวกับความยุติธรรมทางการเมือง นโยบาย บทบาทและอิทธิพลของนักการเมือง ถ้ากล่าวถึงนิเวศวิทยาที่มีลักษณะสำคัญ คือ ความหลากหลายของแนวคิดที่มีเนื้อหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม (ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, 2561, หน้า 6) ระบบของนิเวศวิทยาที่มีทรัพยากรธรรมชาติมีปริมาณจำกัด ความสามารถของระบบนิเวศในการดูดซับมลภาวะก็จะมีขีดจำกัดของความเจริญทางเทคโนโลยีที่มีผลทั้งทางบวก และทางลบ มนุษย์ควรใช้เทคโนโลยีอย่างระมัดระวัง ความเจริญทางวัตถุต้องเกิดควบคู่ไปกับความเจริญทางจิตใจ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมีความหมายยิ่งต่อการส่งมอบมรดกธรรมชาติให้แก่คนรุ่นหลัง ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการปรับเปลี่ยนระบบต้องสร้าง “ความยั่งยืนทางนิเวศ” และนิเวศวิทยาไม่ได้มองธรรมชาติเรื่องเดียว แต่ยังมองไปถึงความยุติธรรมทางสังคม เพราะในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่อุตสาหกรรมอย่างประเทศไทย ปัญหาความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวท่ามกลางความเสื่อมโทรมของสังคมไทย จึงต้องมีจินตนาการที่ผสมผสานระหว่างความเข้าใจในกระบวนการทางนิเวศกับการขยายจิตสำนึกทางสังคม (เพ็ญญา สวนทอง, 2562, หน้า 29)

จังหวัดตรังเป็นเมืองทางภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทย และเป็นเมืองท่าที่ทำการค้าขายที่เจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีตต่อเนื่องยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน ได้สั่งสมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่เป็นมรดกตกทอดไว้ในแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งได้มาท่องเที่ยวครบทุกชนิดมีทั้งดินแดนธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิต อีกทั้งการให้บริการที่เป็นการบริการ

แบบเจ้าบ้านที่ดี ส่งผลให้ในปัจจุบันเมืองตรังยังคงเป็นเมืองที่มีเสน่ห์น่าค้นหา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติประกอบกับมีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมอย่างยิ่งแก่การท่องเที่ยว โดยเฉพาะเกาะกระดาน ที่ได้รับการจัดอันดับว่าเป็น “ชายหาดที่ดีที่สุดในโลก 2023, 2024” โดย World Beach Guide ประเทศอังกฤษ และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดังในเรื่องของการจัดงานวิวาท์ใต้สมุทรที่มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรู้จักจังหวัดตรังว่าเป็นเมืองที่มีความงดงามของท้องทะเลป่าเขา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมาก และมีรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย และสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดตรังอีกแห่งหนึ่งที่เป็นสถานที่ขึ้นชอของนักท่องเที่ยวคือ เขากอบมีลักษณะเป็นภูเขาโดด (Monadnock) ที่โผล่อยู่ในบริเวณที่ราบลุ่ม ถ้าเลเขากอบ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดตรัง (รัฐกานต์ สามสี, 2558, หน้า 18) แนวคิดนิเวศวิทยาการเมืองส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะเชิงวิพากษ์ในบริบทของนิเวศวิทยาการเมืองที่ถูกนำมาใช้อธิบายปรากฏการณ์ความไม่เท่าเทียมระหว่างรัฐกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประชาชนที่เป็นคนกลุ่มน้อยที่ขาดการเข้าถึงอำนาจในการบริหารปกครองที่ส่งผลต่อการจัดสรรทรัพยากร และความเป็นธรรมในสังคม เช่น โรงแรมหรูระดับ 5 ดาว ผังอันดามันริมชายหาดทะเลตรัง ที่ศาลมีคำพิพากษาคัดสินขับไล่เพิกถอนเอกสารสิทธิโฉนดที่ดินพื้นที่กว่า 37 ไร่ออกจากสารบบที่ดินหลังต่อสู้คดีกันถึง 3 ศาลในจังหวัดตรังนานกว่า 5 ปี ตั้งแต่วันที่ 25 ม.ค.61 ผู้พิพากษาออกนั่งบัลลังก์อ่านคำพิพากษาศาล เมื่อวันที่ 14 พ.ย.2560 ระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชเป็นโจทก์ฟ้องร้องบริษัทเจบีบี จำกัด อ้างสิทธิเป็นเจ้าของที่ดินตามเอกสารโฉนดที่ดิน และให้ขับไล่จำเลย และบริวารพร้อมกับรื้อถอน และขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินดังกล่าวที่รุกเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม อ.สิเกา จ.ตรัง โดยเอกสารสิทธิได้มามิชอบด้วยกฎหมาย รัฐบาลในฐานะเป็นตัวแทนที่มีอำนาจในการบริหารประเทศจำเป็นต้องยึดหลักการบริหารปกครอง (Governance) มากกว่าการปกครอง (Government) ที่มุ่งเน้นเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (เพ็ญญา สนวนทอง, 2561, หน้า 3)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนับได้ว่า เป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่สร้างงาน และสร้างรายได้ให้กับประชาชนที่เป็นเงินตราต่างประเทศมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทั้งนี้ประเทศไทยได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากกว่า 50 ปี การดำเนินงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหามากมาย ทั้งปัญหาการเมือง ความขัดแย้งภายในประเทศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งกับสถานการณ์โควิด 19 ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น และรายได้ของประเทศเป็นยุคแห่งการ

เปลี่ยนแปลงในระดับที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนจากการเปลี่ยนแปลง และเคลื่อนตัวในอัตราที่เร็วเข้าต่างกัน เมื่อนำมาเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการเดินทางของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเริ่มมีจำนวนมากขึ้น และแต่ละปัจจัยมีมิติที่ซับซ้อน และละเอียดอ่อนมีพลวัตสูงที่เปลี่ยนแปลงในลักษณะกรณีของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการของประเทศไทยในมิติที่กว้างขวางมากของทุกภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศไทยจำเป็นต้องรู้เท่าทัน และปรับตัวต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะในส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งถือได้ว่ามีความอ่อนไหวต่อการขับเคลื่อน จึงจำเป็นต้องดำเนินการไปอย่างระมัดระวัง เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ช่วยสร้างรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางสู่ประเทศไทยในปี 2565 มีแนวโน้ม 39 ล้านคน มีรายได้เป็น 2.6 ล้านล้านบาท ช่วยสร้างการจ้างงาน มีการกระจายรายได้หมุนเวียนมากขึ้น และเข้าสู่ท้องถิ่น

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง เพื่อจะศึกษาสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยาการเมืองในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง และปัจจัยที่ส่งผลต่อนิเวศวิทยาการเมืองในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ประกอบด้วยปัจจัยใด และเป็นอย่างไร ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้เกี่ยวกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง และสร้างความร่วมมือการเมืองนำมาพัฒนาเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวในจังหวัดตรังอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในจังหวัดตรัง
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง
3. เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ “นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง”

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในจังหวัดตรัง เป็นอย่างไร
2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง เป็นอย่างไร
3. การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ “นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง” เป็นอย่างไร

การทบทวนวรรณกรรม

ฐากร ขำขันมะลี (2566) ศึกษาสถานภาพการจัดการที่ดินภายใต้นิเวศวิทยาการเมืองของชุมชนตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการจัดการที่ดินมากที่สุดมี 2 ประการ ได้แก่ ภาระหนี้สินจากการวางแผนการเงินในครัวเรือน (ร้อยละ 31.2) และรูปแบบการถือครองที่ดิน โดยเฉพาะการเช่าที่ดินแบบปากเปล่าระหว่างนายทุนกับชาวบ้าน (ร้อยละ 20.9) ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนการใช้ที่ดินในอนาคต ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการที่ดิน พบว่า การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์และการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ และการมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจ การติดตามตรวจสอบ และการควบคุมโดยประชาชนอยู่ในระดับน้อย จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพบว่า เงื่อนไขสำคัญคือ “สำนึกการเป็นเจ้าของชุมชน” ซึ่งมีอยู่ในชาวบ้านแต่ขาดในกลุ่มนายทุน ขณะที่รัฐทำหน้าที่เป็นตัวกลางภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและผลประโยชน์ร่วม จึงสะท้อนว่าการจัดการที่ดินต้องพิจารณามิติอำนาจและนิเวศวิทยาการเมืองควบคู่กับมิติทางกายภาพของที่ดิน

ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ (2566) อธิบายพัฒนาการของ “งานวิจัยไต้หวัน” ในฐานะเครื่องมือของชุมชนในการปกป้องสิทธิและทรัพยากรที่พึงพา โดยมีรากฐานจากมานุษยนิเวศวิทยาและนิเวศวิทยาการเมือง งานวิจัยไต้หวันเกิดขึ้นท่ามกลางการแย่งชิงทรัพยากรและการเมืองเรื่องความรู้ เป็นกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมระหว่างชาวบ้าน นักพัฒนา และนักวิชาการ ใช้ความรู้ท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อมเชิงวัฒนธรรมซึ่งมักถูกลดทอนความสำคัญด้วยความรู้แบบวิทยาศาสตร์ที่รัฐและทุนใช้สร้างกรอบการพัฒนา บทความชี้ว่างานวิจัยไต้หวันสามารถประยุกต์ใช้กับการศึกษาด้านสุขภาวะได้ และเสนอให้ปรับปรุงกฎหมาย

เพื่อเปิดพื้นที่การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยยอมรับความรู้หลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะความรู้ท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาเกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2565) อธิบายว่าการก่อตัวของแนวคิดนิเวศวิทยาการเมือง เริ่มชัดเจนตั้งแต่ยุคสงครามเย็น โดยรัฐให้ความสำคัญกับความมั่นคงและการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลัก ภายใต้ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ระหว่างเสรีนิยมและสังคมนิยม ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รัฐปิดกั้นข้อมูลและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมองปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องความมั่นคง ขณะเดียวกันภาคธุรกิจแสวงหาผลประโยชน์โดยไม่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้บทบาททางการเมืองด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำ ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นจึงผลักดันให้ภาคประชาชนออกมาเคลื่อนไหว ซึ่งรัฐกลับมองว่าเป็นการต่อต้าน ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน และเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนานิเวศวิทยาการเมืองในเวลาต่อมา

พิชชา ใจสมคม (2565) ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและฟื้นฟูความเสียหายของระบบนิเวศพื้นที่ท่องเที่ยวจากการลักลอบทำประมงในเขต 3,000 เมตร พบว่าการบังคับใช้กฎหมายที่ห้ามใช้อวนลาก อวนรุน และเรือคราดหอยยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ยังคงเกิดการลักลอบทำประมง ส่งผลให้ทรัพยากรพื้นที่ท่องเที่ยวทะเลเสื่อมโทรมและเกิดความขัดแย้งระหว่างประมงพาณิชย์ ประมงพื้นบ้าน และชุมชนท้องถิ่น ปัญหาสำคัญเกิดจากข้อจำกัดของนโยบายและมาตรการทางกฎหมาย ทั้งในด้านการควบคุมพื้นที่และเครื่องมือประมง การตรวจสอบจำนวนเรือและการบังคับให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนความไม่ชัดเจนของมาตรการฟื้นฟู เยียวยาความเสียหายทางแพ่ง และบทลงโทษทางอาญา ส่งผลให้การป้องกันและฟื้นฟูระบบนิเวศพื้นที่ท่องเที่ยวในเขต 3,000 เมตรยังไม่บรรลุผลอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า การตื่นตัวและการเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันจะมีพื้นฐานความคิด ความเชื่อ มุมมองด้านสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันในลักษณะอิทธิพลของการเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมของแนวคิดนิเวศวิทยาการเมือง (Political Ecology) โดยแนวคิดนี้วิเคราะห์ว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดจากโครงสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมืองที่ไม่เท่าเทียม และไม่เป็นธรรมก่อให้เกิดปัญหาการต่อสู้แย่งชิงทรัพยากร และปัญหาสิ่งแวดล้อมขั้นสุดในการสร้างสังคม และระบบนิเวศที่ยั่งยืน จึงต้องเชื่อมโยงมิติทางด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติกับมิติทางการเมืองไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติการ และการเคลื่อนไหวทางสังคมที่เป็นจริง เพื่อเป็น

หนทางไปสู่เป้าหมายและอุดมคติที่ต้องการ ในการสร้างความร่วมมือการเมืองสีเขียวมาพัฒนาเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวในจังหวัดตรังอย่างยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบวิจัยเอกสาร (Documentary Qualitative Research) เป็นหลัก โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) และมีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากบุคคลซึ่งเป็นผู้รอบรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิ และมี ประสบการณ์ในประเด็นที่สัมภาษณ์ หรือเป็นบุคคลที่สามารถให้ รายละเอียดข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง คือ เป็น Key Informants เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงให้ได้ อย่างลึกซึ้ง เพื่อสนับสนุนข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือในงานวิจัยฉบับนี้ด้วย และสำหรับวิธีการ ดำเนินการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

แหล่งข้อมูล **เชิงเอกสาร** **ขอบเขตเนื้อหา** ศึกษาเอกสารปฐมภูมิ (Primary source) คือ คัมภีร์พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2539 ข้อมูล ทุติยภูมิ (Secondary source) คือ หนังสือ เอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ บทความ และงาน วิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล เรียบเรียงข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งในส่วนข้อมูลที่ได้จากเอกสารต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ 1. เพื่อ วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ในจังหวัด ตรัง 2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด ตรัง 3. เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ “นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัด ตรัง”

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ คัดเลือกมา โดยวิเคราะห์จากหลักฐานและเอกสารที่เชื่อถือได้ พร้อมขจัดอคติหรือความเอนเอียงออกไป เพื่อให้การวิเคราะห์มีความเป็นวัตถุวิสัยมากที่สุด ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้สามารถ ตรวจสอบและยืนยันได้จากหลักฐานที่พิสูจน์แล้ว

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาในเวทีวิชาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง พบว่า นักการเมืองและพรรคการเมืองยังขาดนโยบายการท่องเที่ยวที่ชัดเจน มุ่งเน้นการสร้างฐานคะแนนเสียงมากกว่าการพัฒนาเชิงนโยบาย ส่งผลให้การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวขาดวิสัยทัศน์และความต่อเนื่อง จึงควรมีการศึกษาปัญหา รับฟังความคิดเห็น และผลักดันนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนขณะเดียวกัน ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในฐานะฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และมีการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการ พรรคการเมือง และประชาชน เพื่อร่วมมือพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้กรอบความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของการท่องเที่ยวจังหวัดตรัง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อเวทีวิชาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง พบว่า นโยบายพรรคการเมืองเป็นปัจจัยหลัก โดยนักการเมืองขาดองค์ความรู้ คุณธรรม และวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยว มุ่งแข่งขันทางการเมืองมากกว่าการพัฒนาเชิงนโยบาย ส่งผลให้การบริหารจัดการขาดประสิทธิภาพ แหล่งท่องเที่ยวขาดการดูแล โครงสร้างพื้นฐานเสื่อมโทรม และการปรับปรุงล่าช้าขณะเดียวกัน ปัญหาเชิงโครงสร้าง เช่น ระบบอุปถัมภ์ อิทธิพล การสืบทอดอำนาจ และการคอร์รัปชัน ทำให้ภาครัฐขาดความโปร่งใส ข้าราชการขาดอิสระ และประชาชนขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่งผลให้การขับเคลื่อนเวทีวิชาการเมืองเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดตรังยังไม่บรรลุผล

3. องค์ความรู้เกี่ยวกับเวทีวิชาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง สะท้อนความเชื่อมโยงของมิติเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวพัฒนาช้า ทำให้อุปสงค์และอุปทานไม่สมดุล นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น จึงจำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมและขับเคลื่อนนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองควบคู่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ด้านการเมือง แม้นักการเมืองในพื้นที่ให้ความร่วมมือมากขึ้น แต่ยังคงติดอยู่กับระบบอุปถัมภ์และขาดวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม ชุมชนมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรและการมีส่วนร่วมมากขึ้น ภายใต้แนวคิดการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการโดยชุมชนด้านวัฒนธรรม ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเผชิญแรงกดดันจากกระแสวัตถุนิยมและสื่อสังคม จำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมและอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อต่อยอดสู่การ

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านสังคม ต้องยกระดับคุณภาพชีวิต การศึกษา และการรวมกลุ่มของประชาชนและคนรุ่นใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สูดท้าย ด้านสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันเป็นฐานสำคัญของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดตรัง

อภิปรายผล

1. สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง พบว่า บทบาทของนักการเมืองในการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง นักการเมืองที่มีอำนาจต้องสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยว พรรคการเมืองส่วนมากไม่ได้ให้ความสำคัญ ในการจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง แต่เน้นไปที่ประชาชนกลุ่มรากหญ้าซึ่งเป็นส่วนมากของสังคม เพื่อคะแนนเสียงและเพื่อสร้างบุญคุณ สร้างความเชื่อมั่นในตัวนักการเมืองและพรรคการเมืองนั้น ๆ ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งผลให้นักการเมืองแต่ละพื้นที่ไม่มีความคิดริเริ่ม หรือเพิ่มวิสัยทัศน์ในการดำเนินงาน ควรจะศึกษาปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และนำเสนอสู่ระดับบน เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ดีกว่านี้ ควรเสวนาพูดคุยกัน ก่อนที่จะดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน 2) อุดมการณ์ของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อหวงแหนให้ถึงอนุชนคนรุ่นหลังและเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่สวยงามของประเทศอย่างยั่งยืน 3) การมีส่วนร่วมของพรรคการเมือง และชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง ผู้ประกอบการได้รวมตัวเป็นชมรมและสมาคมต่าง ๆ มีผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร การทำเรือ ทั้งเรือหางยาวและเรือทัวร์ต่าง ๆ จัดทะเบียนก่อตั้งเป็นสมาชิก เพื่อให้ได้เข้ามาอยู่ในระบบระเบียบของทางราชการและเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าเป็นปีกแผ่นด้านการท่องเที่ยว ประชาชนและชุมชนร่วมทำความเข้าใจ และร่วมมือกันภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ทั้งทางภาครัฐและเอกชน สอดคล้องกับ ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ (2563) ได้วิจัยเรื่อง อันดามัน: นิเวศวิทยาพื้นบ้าน การเมือง เรื่องความรู้ และความเป็นธรรมทางสังคมด้านสุขภาพ ใช้แนวคิดความรู้ท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม เชิงวัฒนธรรม แนวคิดพื้นที่ และแนวคิดความเป็นธรรมทางสังคมด้านสุขภาพ มาสร้างกรอบ แนวคิด ในการวิจัย เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางมานุษยวิทยาและการประยุกต์ งานวิจัยไต้หวัน ผลการศึกษาปรากฏคือ ชุมชนชายฝั่งทะเลอันดามัน จังหวัดกระบี่ มีเมืองที่เป็นตลาดการค้า กับต่างประเทศที่สำคัญ

ของชายฝั่งทะเลอันดามัน และเป็นเส้นทางเจ้าพระยาานครค้าช้าง ก่อนที่จะพัฒนามาเป็นเมือง กระบี่ ชุมชนบริเวณนี้มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย แม้มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม แต่มีระบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน คนในชุมชนมีวิถีชีวิต และเศรษฐกิจขึ้นกับการประมงเป็นหลัก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง พบว่า นโยบายของพรรคการเมืองเป็นหลัก นักการเมืองขาดองค์ความรู้ ขาดคุณธรรม ผลิตวาทะกรรมเอาชนะกัน ไม่เข้าใจบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเท่าที่ควร สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกล ขาดการบำรุงดูแลรักษา สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกเสื่อมโทรม การแก้ไขปรับปรุงก็ล่าช้าเพราะติดกฎระเบียบต่าง ๆ มุ่งเน้นการต่อสู้ทางการเมืองเพื่อชนะทางการเมือง ขาดวิสัยทัศน์ทางการบริหาร ทำงานการเมืองแบบจิตใจแคบไม่สร้างสรรค์ ไม่เปิดกว้างแก่พรรคการเมืองอื่น ๆ ใช้ระบบอุปถัมภ์ใช้ระบบอิทธิพล ใช้ระบบสืบทอดอำนาจ ครอบคลุมเรื่องผลประโยชน์ต่าง ๆ ข้าราชการ ขาดอิสระในขอบเขตการทำงาน มีการคอร์รัปชัน และไม่โปร่งใส ประชาชนปล่อยประละเลยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ยอมรับระบบอุปถัมภ์ ไม่กล้าแสดงออกในสิทธิเสรีภาพของตนเอง เป็นผู้ตามโดยขาดเหตุผลมารองรับ สอดคล้องกับ ตฤณ สุทนต์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนประมงพื้นบ้านลุ่มน้ำปากพนัง พบว่า การส่งเสริมทรัพยากรของรัฐตามโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีเป้าหมายเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้น แต่ผลการดำเนินการก็กระทบกับกลุ่มประมงพื้นบ้านซึ่งเป็นกลุ่มชาย ขอบของการพัฒนา ไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากรประมงได้ดั้งเดิม และอำนาจในการจัดการควบคุม ทรัพยากรของท้องถิ่นน้อยลง เพราะการจัดการของรัฐไม่ได้คำนึงถึงกลุ่มประมงพื้นบ้านซึ่งเป็นวิถี ชีวิตหนึ่งของชุมชน ส่งผลให้ชาวประมงส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ยากแค้น จึงต้องมีการดิ้นรนปรับตัว ไปเลี้ยงสัตว์ทำสวนผสมผสานพยายามปรับตัวให้อยู่รอดภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

3. องค์ความรู้เกี่ยวกับนิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง สะท้อนความเชื่อมโยงของมิติเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวยังพัฒนาล่าช้า ทำให้อุปสงค์-อุปทานไม่สมดุล นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น จึงจำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ควบคู่กับนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองที่เน้นโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม การเชื่อมโยงเครือข่าย และการบริหารจัดการที่มีตัวชี้วัดชัดเจน ด้านการเมือง แม้นักการเมืองในพื้นที่มีความตื่นตัวมากขึ้น แต่ยังคงจำกัดด้วย

ระบบอุปถัมภ์ ส่งผลให้ชาติวิสัยทัศน์และความเสมอภาค อย่างไรก็ตาม ชุมชนมีบทบาทด้านการอนุรักษ์และการมีส่วนร่วมมากขึ้น ภายใต้แนวคิดการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการโดยชุมชน ด้านวัฒนธรรม ความหลากหลายทางวิถีชีวิตเผชิญแรงกดดันจากวัตถุนิยมและสื่อสังคม จึงต้องเสริมภูมิคุ้มกันและอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านสังคม ยังมีข้อจำกัดด้านคุณภาพชีวิต การศึกษา และโอกาสของเยาวชน จำเป็นต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คนรุ่นใหม่ และภาคประชาสังคม สุดท้าย ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นฐานสำคัญของการท่องเที่ยวจังหวัดตรัง จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ เพื่อให้การท่องเที่ยวเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืนในระยะยาว

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง ทั้งจากแนวคิด ทฤษฎี ตำรา การสัมภาษณ์ การเสวนาของผู้ทรงความรู้แล้วนั้นสามารถทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว” เรียกว่า PEBDB Model ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.3 นิเวศวิทยาการเมืองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง
ที่มา : ปองศักดิ์ (2567)

สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด P-E-B-D-B ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์เชิงระบบระหว่างการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม ดังนี้

P (Political Economy) เศรษฐศาสตร์การเมืองชี้ให้เห็นว่า นโยบายเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงตามอุดมการณ์ของพรรคการเมืองที่อยู่ในอำนาจ และได้รับอิทธิพลจากประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และบริบทโลกาภิวัตน์ ซึ่งการเมืองของประเทศหนึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศอื่นได้

E (Ecology) นิเวศวิทยาเป็นระบบความสัมพันธ์ทางธรรมชาติ แต่เมื่อมนุษย์และอำนาจทางการเมืองเข้ามาแทรกแซงผ่านกฎหมายและการจัดการทรัพยากร จึงเกิดแนวคิดนิเวศวิทยาการเมืองที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับสิ่งแวดล้อม

B (Biosphere) ชีวาลัยเป็นพื้นที่จำกัดของโลกที่สิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ได้ ทรัพยากรธรรมชาติจึงมีความเปราะบางและจำกัด จำเป็นต้องบริหารจัดการอย่างรอบคอบในระดับระบบนิเวศและประชากร

D (Dialectic) วิธีการวิภาษวิธีอธิบายการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของสังคมผ่านความขัดแย้งของแนวคิดที่แตกต่าง ซึ่งนำไปสู่วิวัฒนาการทางอุดมการณ์และนโยบาย

B (Blaikie & Brookfield) แนวคิดความเสื่อมโทรมของที่ดินและสังคมชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมของมนุษย์และโครงสร้างทางสังคม-การเมืองส่งผลให้ทรัพยากรดินเสื่อมคุณภาพและลดศักยภาพการใช้ประโยชน์

โดยสรุป งานวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาอย่างยั่งยืนต้องพิจารณาความสัมพันธ์เชิงพลวัตระหว่างการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และกระบวนการทางสังคมอย่างบูรณาการ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปได้ว่า งานวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาอย่างยั่งยืนต้องพิจารณาความสัมพันธ์เชิงพลวัตระหว่างการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และกระบวนการทางสังคมอย่างบูรณาการ **ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย** ประกอบด้วย **1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** จังหวัดตรังขาดการขนส่งการคมนาคมที่ดี เพื่อบริการนักท่องเที่ยว ควรที่ทุกฝ่ายหาทางแก้ไขปัญหาและหาทางออกอย่างยั่งยืน เช่น ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว วิธีการการเดินทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยวในฤดูกาลต่าง ๆ ให้มีอย่างสม่ำเสมอ ไม่ควรเอาเปรียบนักท่องเที่ยวบริการอย่างเต็มใจด้วยยิ้มแย้มแจ่มใสไม่ฉกฉวยโอกาส พร้อมทั้งจะเป็นเจ้าบ้านที่ดีผู้ประกอบการในท้องถิ่น ต้องบูรณาการร่วมมือภายใต้วิสัยทัศน์ร่วมกันสร้างการท่องเที่ยวแบบ

รับผิดชอบและเสริมสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย 2.1 ควรทำวิจัยเรื่อง “การจัดการทรัพยากรร่วมกันของชุมชนในเขตพื้นที่ทางวัฒนธรรม” 2.2 ควรทำวิจัยเรื่อง “สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม” 3.2 ควรทำวิจัยเรื่อง “วิสัยทัศน์ พันธกิจที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากกาประยุกต์ขยายนิเวศวิทยาการเมือง”

เอกสารอ้างอิง

- ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ. (2563). อันดามัน: ความรู้ท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อมเชิงวัฒนธรรม การเมืองเรื่องความรู้ และความเป็นธรรมทางสังคมด้านสุขภาวะ. *วารสารวิจัยสังคม และปริทัศน์*, 39(2), 109–138.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2564). การเมืองเรื่องความรู้ จากนิเวศวิทยาของมนุษย์สู่งานวิจัยชาวบ้าน. *สังคมศาสตร์วารสารวิชาการ*, 35(2), 111-141.
- ฐากร ขำขันมะลี. (2566). สถานภาพการจัดการที่ดินภายใต้นิเวศวิทยาการเมืองของตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 16(1), 14-34.
- ตฤณ สุนवल. (2562). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. ใน *วิทยานิพนธ์* *ปร.ด. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. (2560). *เศรษฐศาสตร์การเมืองสีเขียวและนิเวศวิทยาการเมือง*. ขอนแก่น: สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพ็ญภา สวนทอง. (2562). พลวัตทางนิเวศวิทยาสังคมและการจัดการกรรมสิทธิ์พื้นที่สาธารณชนชายฝั่งอ่าวบ้านดอน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านปากน้ำท่าทอง ตำบลท่าทอง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารสังคมพัฒนศาสตร์*, 5(2), 39-57.
- _____. (2561). นิเวศวิทยาการเมืองของการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพา*, 7(2), 101-131.
- พิชชา ใจสมคม. (2565). การอนุรักษ์กฎหมายของประเทศไทยเกี่ยวกับความร่วมมือ ในการควบคุมมลพิษทางทะเลจากปฏิบัติการของเรือ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์น เอเชีย*, 8(3), 1-11.

รัฐกานต์ สามสี. (2558). การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จ.ตรัง.
ใน *วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.